

Monumentnummer*: 386776

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **27 november 1991**
Kadaster deel/nr **82758/30**

*Woonplaats** **Molkwerum** *Gemeente** **Súdwest-Fryslân** *Provincie** **Fryslân**

*Kadastrale gemeente** **Koudum** *Sectie** **M** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **89**

*Omschrijving***

Mooi in het weide- en natuurgebied ten zuidwesten van Koudum gelegen "Amerikaanse" windroos of windmotor. Naar Amerikaans model ontstane windmolen van het type "Hercules Metallicus", uit Duitsland geïmporteerd door de Rotterdamse handelmaatschappij R.S. Stokvis & Zonen en begin 20e eeuw voor het voormalige waterschap "Ymedaem" (thans "Tusken Mar en Klif") geplaatst aan het op de Morra uitwaterende Jan Broerskanaal.

Windmotor met gegalvaniseerde ijzeren wieken en vanen en automatische regeling naar windrichting en windsterkte; dertig bladen tellend windrad met een diameter van 12 meter en een dubbel staartwerk; stalen toren met podium op onderbouw in metselwerk en beton; stalen vijzel met bak; uitschotbak, bemalingskolk; schuiven en aan beide zijden bedijkte uitwateringssloot met duiker.

Vroeg-20e-eeuwse "Amerikaanse windmotor" van algemeen cultuurhistorisch en industrieel-archeologische belang:

- voor de geschiedenis van de industriële archeologie van Nederland, in het bijzonder van die der windmotoren; - vanwege de ontwikkeling van de vroeg-20e-eeuwse Nederlandse bemalingstechniek naar Amerikaans model;
- vanwege zijn voorbeeldfunctie voor de fase tussen windmolenbemaling en motorbemaling;
- vanwege zijn rol in de bemalingsgeschiedenis van het voormalige waterschap "Ypedaem" (thans "Tusken Mar en Klif");
- vanwege zijn landschappelijke betekenis als markant herkenningspunt in het weide- en natuurgebied, zuidwestelijk van Koudum.

Hoofdcategorie *Subcategorie* *Functie*

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Boerderijen, molens en bedrijven

Industrie- en poldermolen

Molen